

Vergaderjaar 2013–2014

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1085

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 september 2013

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofin Raad van 14 en 15 oktober 2013 te Luxemburg.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde Agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofin Raad van 14 en 15 oktober 2013 te Luxemburg

Eurogroep 14 oktober 2013

1. Griekenland

Document:

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep spreekt naar verwachting over de stand van zaken omtrent de implementatie van het leningenprogramma door Griekenland. De Trojka is op dit moment in Athene voor een voortgangsmissie. Op basis daarvan zal de Trojka beoordelen of Griekenland in voldoende mate de maatregelen uit het tweede leningenprogramma heeft geïmplementeerd en een voortgangsrapportage presenteren. Zodra de voortgangsrapportage beschikbaar is wordt de Tweede Kamer over de uitkomsten geïnformeerd. De Eurogroep zal op basis van de voortgangsrapportage de uitkering van de volgende tranche bespreken. Daarnaast zijn in juli jl. nieuwe voorwaarden (milestones) opgesteld waaraan Griekenland moet voldoen, voordat het tweede deel van de tranche voor het derde kwartaal wordt uitgekeerd. Deze milestones behelzen additionele maatregelen op het gebied van privatiseringen, achterstallige overheidsbetalingen, hervorming van de publieke sector en de verdere liberalisering van gereguleerde beroepen. Voordat er tot uitkering van deze subtranche kan worden overgegaan, zal er eerst een positief oordeel over de implementatie van de milestones van de Trojka moeten zijn.

2. Portugal

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal de voortgang van de gecombineerde 8^e en 9^e missie van de Trojka aan Lissabon bespreken. De voortgangsmissie is maandag 16 september van start gegaan en beoordeelt de implementatie van de maatregelen waaraan Portugal zich heeft geëngaat in het kader van het leningenprogramma. De Eurogroep ontvangt naar verwachting een toelichting van Portugal en van de Trojka, bestaande uit de Europese Commissie, de ECB en het IMF. Nadat de voortgangsmissie is afgerond stelt de Trojka een voortgangsrapportage op. De conclusies van de missie en het daaruit voortvloeiende voortgangsrapport zijn leidend bij de beslissing van de lidstaten van het eurogebied om in te stemmen met de uitkering van een volgende tranche. Deze (gecombineerde) tranche bedraagt in totaal ca. 5,7 miljard euro. Hiervan is ca. 2,0 miljard afkomstig van het IMF en 3,7 van de EU.

3. Elfde voortgangsrapport leningenprogramma Ierland

Document: nog niet openbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over het elfde voortgangsrapport van het leningenprogramma aan Ierland. De elfde voortgangsmissie aan Ierland vond plaats van 9 t/m 18 juli 2013. De conclusies van de missie en het daaruit voortvloeiende voortgangsrapport zijn leidend bij de beslissing van de lidstaten van het eurogebied om in te stemmen met de uitkering van een volgende EFSF tranche. Het voortgangsrapport is nog niet beschikbaar.

Naar het oordeel van de Trojka voldoet Ierland aan de eisen die zijn gesteld voor vrijgave van een nieuwe leningentranche van in totaal 3,4 miljard euro, waarvan 2,3 miljard euro afkomstig van het EFSF, 0,8 miljard euro van het IMF en 0,3 miljard euro van de bilaterale partners. De Tweede Kamer zal separaat geïnformeerd worden over het voortgangsrapport alvorens de EWG een besluit zal nemen over het uitkeren van de tranche.

Ierland ligt nog steeds goed op schema met de implementatie van het steunprogramma waar Ierland zich aan gecommitteerd heeft. De budgettaire doelstellingen liggen op schema, o.a. door het invoeren van een lokale onroerendgoedbelasting waardoor de belastinggrondslag is verbreed. Er is consensus voor de uitvoering van de *Haddington Road Agreement*, de publieke sector cao, waarmee tot en met 2015 in totaal 1 miljard euro bezuinigd zal worden op de salarissen en pensioenen in publieke sector. Aandachtspunten blijven de hoge werkloosheid, het grote aandeel van leningen waarop een betaalachterstand rust (*non-performing loans*) en het gebrek aan onderlinge kredietverstrekking van banken. Ook zijn externe factoren in de Eurozone een risico voor het slagen van het programma en terugbrengen van de schuld.

4. Bankenunie – Herkapitalisatie banken, Europees resolutiemechanisme

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Onder dit agendapunt zullen Ministers van gedachten wisselen over de voortgang met de bankenunie. Hierbij wordt gesproken over de wijze waarop banken worden geherkapitaliseerd bij eventuele kapitaaltekorten na de doorlichting van bankbalansen en over de vormgeving van het Europees resolutiemechanisme.

De ECB start dit najaar met een doorlichting van de balansen van banken die onder direct ECB toezicht komen. Nederland hecht er waarde aan dat herkapitalisatie als gevolg van eventuele kapitaaltekorten verloopt volgens de bestaande afspraken. Dit betekent dat banken in de eerste plaats de tijd krijgen om kapitaaltekorten zelf aan te vullen door uitvoering van herstelplannen. Hierbij kan worden gedacht aan inhouden van winsten, uitgifte van aandelen of eventuele verkoop van bedrijfsonderdelen. Alleen als dit niet lukt, is ingrijpen eventueel noodzakelijk. Daarbij gelden de regels van het nieuwe staatssteunregime. Onderdeel hiervan is afschrijving van aandeelhouders en minimaal bail-in van junior schuldeisers. In het uitzonderlijke geval dat hiermee eventuele kapitaaltekorten nog niet kunnen worden opgelost, kan een nationale resolutieautoriteit ervoor kiezen om diepere bail-in toe te passen of voor het resterende deel nationale publieke steun te verlenen. Alleen wanneer een lidstaat een publieke interventie niet zelf zou kunnen dragen, kan ESM steun worden aangevraagd. In het geval van ESM directe herkapitalisatie gelden de principes van de bail-in regels uit de herstel- en resolutierichtlijn. Voor de Nederlandse inzet ten aanzien van het Europees resolutiemechanisme verwijs ik naar de kabinetsreactie op het voorstel van de Europese Commissie (Kamerstuk 33 732 nr.1 d.d. 16 september 2013) en de schriftelijke beantwoording op vragen naar aanleiding van deze kabinetsreactie.

5. Terugkoppeling G7

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Presentatie

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep ontvangt een terugkoppeling van de G7 vergadering die georganiseerd wordt door het Britse voorzitterschap in de marges van de IMF Jaarvergadering in Washington op 10 oktober 2013. Tijdens deze vergadering voor Ministers van financiën en centralebank-presidenten, zal de voorzitter van de Eurogroep, Minister Dijsselbloem, aanwezig zijn namens het eurogebied. Op moment van schrijven is de agenda van de G7 nog niet bekend maar is de verwachting dat er gesproken zal worden over de mondiale economische situatie en de beleidsacties die door G7 landen dienen te worden genomen.

6. Voorbereiding Europese Raad

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Mogelijk bespreekt de Eurogroep enkele agendapunten van de Europese Raad van oktober a.s. Hieronder wordt nader ingegaan op de betreffende agendapunten en de Nederlandse inzet.

1. Voorbereiding Europese Raad – Coördinatie van economisch beleid

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Zoals afgesproken tijdens de ER van 27 en 28 juni jl., zal de ER van oktober in het kader van de toekomst EMU spreken over beleidsvelden en indicatoren voor versterkte economische beleidscoördinatie. De inzet van het kabinet ten aanzien van versterkte economische beleidscoördinatie is uiteengezet in de brief van de Ministers van Economische Zaken en Financiën van 22 april jl. met de kabinetsreactie op de commissiemededelingen over ex-ante coördinatie van hervormingen en een instrument voor convergentie en concurrentievermogen (Kamerstuk 21 501 20, nr. 780).

2. Voorbereiding Europese Raad – MKB-initiatief van de Europese Commissie en EIB

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Commissie en de Europese Investeringsbank (EIB) zijn door de Europese Raad van juni jl. gevraagd actie te ondernemen om de kredietverlening aan het MKB te bevorderen, met gebruikmaking van EIB middelen en structuurfondsen. De Ecofin Raad heeft in september een oriënterende discussie gevoerd over de verschillende door de Commissie en de EIB gepresenteerde beleidsopties en eerste bevindingen van de Europese Expert Groep Lange Termijn Financiering. Daarbij werd geconcludeerd dat de verschillende beleidsopties voor de EIB elkaar niet uitsluiten en in alle gevallen de inzet van structuurfondsen per lidstaat op vrijwillige basis zou zijn. De gedachtewisseling wordt deze Ecofin Raad voortgezet in voorbereiding op verwachte besluitvorming tijdens de Europese Raad van oktober.

Nederland acht het van belang dat de Commissie en de EIB een visie ontwikkelen op de investeringsbehoeften en financieringsgaten in de EU, waarbij de MKB sector gezien haar belang voor de Europese economie bijzondere aandacht verdient. Nederland steunt de verdere uitwerking van de op dit moment voorliggende Europese instrumenten voor het stimuleren van MKB-kredietverlening, mede ondersteund door de EIB.

3. Terugkoppeling IMF/Wereldbank en G20

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Bij dit agendapunt wordt teruggekeken op de Jaarvergadering van het IMF en de Wereldbank die op 11 en 12 oktober plaats vindt in Washington. En marge van de Jaarvergadering vindt een vergadering van de G20 plaats.

De EU-inbreng tijdens de Jaarvergadering wordt middels een EU Presidency Statement afgestemd. De concept EU Presidency Statement gaat eerst in op de huidige economische situatie, waarbij de EU benadrukt wat er ondernomen is om het economisch herstel in Europa te verstevigen. Er is aandacht voor budgettair beleid, structurele hervormingen, kredietverlening, bankenunie en implementatie van hervormingen in de financiële sector. Vervolgens komen verschillende IMF-onderwerpen aan

bod. De EU roept alle leden van het IMF op de 14de quotahervormingen te ratificeren. Daarnaast wordt onderstreept dat alle elementen (de formule, de verhoging van de quotamiddelen en de verschuiving van stemgewicht die dit teweeg brengt) in samenhang dienen te worden gezien, de zogenaamde pakketbenadering. De lidstaten geven aan dat besluitvorming in het IMF plaats dient te vinden en dat BBP en openheid de belangrijkste variabelen in de formule dienen te blijven. IMF-surveillance is vervolgens een belangrijk thema. Ten slotte komen middelen en de initiatieven voor lage-inkomenslanden kort aan bod.

Het concept G20 Terms of Reference gaat in op de huidige economische situatie, met aandacht voor de factoren die bij kunnen dragen aan economische groei, zoals langetermijninvesteringen en kredietverlening aan MKB. Daarnaast komt de IMF-governance aan bod, waarbij de boodschap van de G20 Terms of Reference in lijn is met die van het EU Presidency Statement. Ook komen de richtlijnen voor publieke schulden van het IMF en Wereldbank ter sprake, waarbij er wordt uitgekeken naar toekomstige G20-richtlijnen omtrent houdbare financiering aan lage-inkomenslanden. Vervolgens wordt er ingegaan op de financiële sector, waarbij er niet alleen aandacht is voor banken, maar ook voor grensoverschrijdende factoren waardoor internationale samenwerking noodzakelijk is. Ten slotte wordt benadrukt dat transparantie in belastingen belangrijk is en worden de EU-initiatieven op dit gebied verwelkomd.

4. Europees Semester – Lessen uit 2013

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Ecofin Raad evalueert het verloop van het afgelopen Europees Semester. Er zal worden stilgestaan bij het proces in aanloop naar de vaststelling van de landenspecifieke aanbevelingen door de Raad in juni.

Tijdens het Europees Semester is op EU-niveau het economisch beleid van de lidstaten geëvalueerd. Dit gebeurde op basis van de budgettaire (Stabiliteits- en Groeipact, SGP) en structureel-economische (Europa 2020 en Macro-economische Onevenwichtigheidsprocedure, MEOP) governance afspraken. In mei publiceerde de Europese Commissie haar voorstellen voor de landenspecifieke aanbevelingen, gebaseerd op de Nationale Hervormingsprogramma's en de Stabiliteits- en Convergenceprogramma's die de lidstaten in april bij de Europese Commissie hadden ingeleverd. De aanbevelingen zijn vervolgens in juni besproken in diverse Europese gremia. Uiteindelijk hebben de ECOFIN-Raad en de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid de landenspecifieke aanbevelingen vastgesteld, waarna ze eind juni door de Europese Raad zijn bekrachtigd.

5. Voorbereiding conferentie UNFCCC

Document: Concept Raadsconclusies (nog niet beschikbaar)

Aard bespreking: Aannee Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: Ter voorbereiding van de internationale klimaatop in Warschau, Polen (11 t/m 22 november 2013) liggen Raadsconclusies ter aanname voor over de financiering van het internationale klimaatbeleid. Deze conclusies zijn een belangrijke bouwsteen voor de Europese inzet in Warschau. Nederland kan zich vinden in de voorliggende concept Raadsconclusies. Ze geven helder aan dat klimaatfinanciering uit meerdere bronnen kan komen en onderstrepen het belang van private financiering en de rol van het bedrijfsleven. Ook benadrukken zij de

inachtneming van de nationale budgettaire regels en een raamwerk van houdbare publieke financiën. Voorts geven de conceptconclusies aan dat dit traject in samenhang dient te worden gezien met andere ontwikkelingsrelevante trajecten. Tegelijkertijd binden zij de EU niet aan middellange termijn doelen, die door Nederland niet gesteund kunnen worden. De conceptconclusies geven bovendien duidelijk aan dat deze financiering gerelateerd is aan acties door ontwikkelingslanden en de condities die zij kunnen scheppen voor het effectief aantrekken en benutten van klimaatfinanciering.

Commissie-voorstel achtste aanvullende EU-begroting 2013

Op 25 september jl. heeft de Europese Commissie een nieuwe aanvullende EU-begroting voor 2013 gepubliceerd. Hierbij informeer ik u over de inhoud ervan. De achtste aanvullende EU-begroting 2013 staat niet geagendeerd voor de komende Ecofin Raad.

In de aanvullende begroting verzoekt de Commissie om 3,9 miljard euro aan extra betalingskredieten, hoofdzakelijk op het gebied van cohesiebeleid. Daarnaast dient de voorgestelde verhoging voor uitgaven op het terrein van onderzoek en innovatie, landbouw, en het buitenlands beleid. De administratieve uitgaven worden niet verhoogd. Dit voorstel hangt samen met een eerdere aanvulling op de EU-begroting van 2013: op 27 maart jl. heeft de Commissie een voorstel gedaan voor een aanvullende begroting van € 11,2 miljard omdat de begroting 2013 volgens de Commissie onvoldoende was om te voorzien in alle verplichtingen dit jaar. De Raad heeft vervolgens in juli ingestemd met een eerste tranche van € 7,3 miljard aan aanvullende betalingskredieten voor de begroting 2013. Nederland heeft hier tegen gestemd, maar er bestond een gekwalificeerde meerderheid van lidstaten voor deze aanvulling. Hier heb ik u over geïnformeerd in kamerbrieven BFB 2013–2537M, «Twee aanvullende EU-begrotingen voor het jaar 2013», BFB 2013–5198M en «Reactie verzoek de heer Pechtold inzake aanvullende EU begroting», dd. 17 mei.

In lijn met de Nederlandse positie ten aanzien van de eerdere aanvullende begroting voor 2013, waar dit het restant van is, staat Nederland zeer kritisch tegenover deze aanvullende begroting omdat er niet is geprobeerd via herschikkingen deze betalingsverplichtingen zoveel mogelijk in te passen in de bestaande begroting. Bij behandeling van dit voorstel zal Nederland zo veel mogelijk optrekken met gelijkgezinde lidstaten. Het Europees Parlement heeft in het kader van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader 2014–2020 reeds te kennen gegeven dat het erop staat dat de volledige aanvullende begroting voor 2013 wordt aangenomen. In de Voorjaarsnota 2013 is reeds rekening gehouden met hogere EU-afdrachten samenhangend met de mogelijke aanneming van de aanvullende EU-begroting 2013 van 11,2 mld euro.